

D E B E L L O T A R T A R I C O H I S T O R I A;

In quâ, quo pacto Tartari hac nostrâ ætate Sinicum Imperium
invaserint, ac ferè totum occuparint, narratur; eorum-
que mores breviter describuntur.

*Tartari,
antiqui
Sinarum
hostes.*

TARTARI (anti-
quissima in Asiâ
gens, & multa-
rum gentium prin-
cipium, jam à qua-
tuor millibus anno-
rum Sinico Impe-
rio inimica) sæpe
acria bella cum Si-

nis gesserunt, & quamvis aliquoties victi fuerint, sæpius tamen victores extiterunt. Tartaros autem voco gentem illam, quæ ad partes Septentrionales sita est, ultra famo-
lum murum Sinarum, ab Occasu in Ortum extensum, quo, per trecenta & plura mili-
liaria Germanica continuata quasi serie ex-
tructo, excludebatur, ne Sinicum Imperium invaderet. Gentem hanc Sinæ ipsi jam ab antiquis temporibus, ob litteræ R. defectum, Tata vocant. Ea veterem Tartariam, tum Orientalem hætenus Europæis ignotam, tum Occidentalem incolit; ubi Samahania, Tanyu, Niuche, Niulhan & similia gentis Regna, à minore Tartaria & Regno Cascar nimirum ad mare usque Orientale supra Iaponiam; ubi per fretum Anian ab America Quevira separantur, si tamen hoc fretum est, & non continens. Non est autem animus, omnia eorum bella cum Sinis habita hoc loco describere; sed illa tantum, quæ postremis his annis, nobis præsentibus, peracta sunt; reliqua in Epitome mea Sinicarum Historiarum reperientur. Ut autem ordine procedamus, unde, & quo modo hæc orta sint, paulo altius petendum est.

*Tartari
etiam o-
lim Sinas
occupa-
runt.*

Sciendum ergo, Tartaros veteris Tartariæ occidentiores (de quibus Marcus Paulus Venetus, & Aytonius) postquam totam fere Asiam in suam potestatem redegissent, Sinis etiam bellum intulisse (quorum regionem Catayum & Mangin Marcus Pau-

lus Venetus, & Aytonius vocant;) idque ante magni Tamerlani tempora, qui numquam Sinas occupavit, ut perperam quidam scripserunt. Floruit enim ille postquam jam Tartari è Sinâ ejecti fuissent, nimirum circa annum Domini M C C C C V I, quo tempore Taiçungus, secundus Taimingæ Familiæ Imperator, pacifice toti Sinæ imperabat, nimirum Provinciis omnibus, quæ intra murum magnum clauduntur: Sinicum autem bellum cum Tartaris, quod Venetus tangit, (ut ex Sinica patet Historia ac Chronologia) anno à Christo nato M C C V I, inceptum fuit, & ipsos L X X I I I annos perduravit. His exactis annis tandem victores omnino Tartari, totum potentissimum Imperium, extincta Sunga Imperiali familia, occuparunt, anno nimirum M C C L X X V I I I, & ita pacifice satis rexerunt annis L X X, nova stabilita familia, quam Ivenam vocabant; ex quâ, continua successione, novem omnino fuere in Sinis Tartari Imperatores. Venetus autem nondum omnino confecto bello Sinico, cum Tartaris Sinas ingressus est anno M C C L X X V, ut patet ex illius scriptis.

*Tamerla-
nus Sinas
non occu-
pavit.*

Interea Sinicis deliciis fracti, Sinicos induerunt mores, & paulatim fortitudinem Tartaricam dediscentes, nimia debilitati pace, Sinæ evaserunt. In eos itaque vilissimus quidam homuncio, Chu dictus, insurrexit; erat is Idolorum sacrificulorum famulus. Hic gentis Sinæ sortem miseratus, & regnandi ambitione tactus, primo latronis egit personam; cui, cum natura generosus, audax, manu ingenioque promptus esset, nec animus, nec artes, nec focii, nec fortuna defuerunt; quibus paulatim excre-
scens, ingentes congregavit exercitus. Relictis ergo montibus & latronis persona, jam Dux factus, aperto Marte Tartaros ag-
gredi

*Tartari
in Sinâ
Impera-
tores.*

*Vilis ac
infima
sortis ho-
mo Tar-
taros è Si-
nâ ejecit.*